

Sustainability Action Plan

**AKCIJSKI NAČRT UKREPOV ZSST za nadaljnji trajnostni razvoj turizma v Občini Postojna za leto 2023 -
POROČILO O IZVEDNEIH UKREPIH**

Postojna

Introduction

Občina Postojna je v ZSST vstopila leta 2018, ob prvi presoji prejela srebrni znak, ob presoji leta 2022 pa je nosilka znaka »Slovenia Green Gold«. Je tudi del širše turistične destinacije Zeleni kras, ki je junija 2020 prejel znak »Slovenia Green Bronz«.

V obstoječi Strategiji razvoja turizma v Občini Postojna 2018-2023 so jasno opredeljena temeljna načela trajnostnega razvoja v destinaciji in opredeljeni ukrepi, ki jih destinacija že izvaja in jih bo izvajala v prihodnje. Akcijski načrt ukrepov za trajnostni razvoj turizma Občine Postojna, ki ga posebej pripravljamo vsako leto v sklopu ZSST tako le dopolnjuje sprejeto strategijo, v smeri priporočil o presoji po standardu Slovenia Green in dopolnjuje pretekle akcijske načrte. Usmerjen je na področja, na katerih smo v procesu certifikacije ZSST, prejeli slabše ocene in glede na potrebe na terenu, ki se kažejo sproti. Pri pripravi akcijskega načrta so upoštevane smernice in priporočila razvojnih dokumentov na lokalni, regionalni in državni ravni.

Akcijski načrt ukrepov se pripravlja za obdobje enega leta, saj je del rednega programa dela organizacijske enote Turizem na Zavodu Znanje Postojna. Program dela – vsebinsko in finančno – potrdi občinski svet. Akcijski načrt za leto 2023 smo pripravili že v avgustu 2022, saj so jeseni 2022 lokalne volitve, kar pomeni, da moramo imeti pripravljen redni program dela OE Turizem (katerega del je Akcijski načrt ZSST) do začetka meseca septembra 2022.

V večini so bile vse naloge uspešno izveden. Skozi vsakodnevne aktivnosti in načrt dela smo vse leto intenzivno nagovarjali k aktivnostim, katere pripomorejo k našemu boljšemu in zelenemu vsakdanu. Večino aktivnosti je bilo uspešno realiziranih, nekatere še bodo do konca leta 2023. Vsekakor pa se trudimo, da

vsebine Zelene politike postanejo del našega vsakdana. Tako v sklopu delovanja enote, Zavoda, turističnih deležnikov, kot tudi lokalnega prebivalstva in obiskovalcev.

Overview

Action plan period: 01-01-2023 to 31-12-2023

Status overview: 22-11-2023

Criteria involved: 12

Criteria with all tasks completed: 10

10

2

Tasks involved: 12

Tasks completed: 10

10

2

Sustainability coordinator: Ana Širca

Staff members involved: Špela Peric,

Staff hours planned: 1428

Financial resources planned: 257094 EUR

Action plan

0. Splošne značilnosti destinacije

No tasks planned

1. Destinacijski management

Načrtovanje in razvoj

Responsible **Start / End** **EUR** **Hours**

1.7 Strategija razvoja turizma

A. Strategija razvoja turizma v občini Postojna 2024-2029

Občina Postojna je februarja 2019 sprejela Strategijo razvoja turizma v Občini Postojna 2018-2023. V letu 2023 bomo zato pripravili nov strateški dokument - Strategija razvoja turizma v Občini Postojna za prihodnjih pet let, z vključenim akcijskim načrtov glavnih ukrepov razvoja. V strateškem dokumentu bodo opredeljena temeljna načela in ukrepi trajnostnega razvoja v destinaciji. POROČILO: Strategija je še vedno v fazi priprave.

01-01-2023 / 7000 480
31-12-2023

1.9 Vključevanje javnosti v pripravo predpisov

A. Vključevanje v procese načrtovanja

Pri pripravi nove Strategije razvoja turizma v Občini Postojna bomo izvedli tudi srečanja s ponudniki, intervjuje s pomembnimi deležniki, ki vplivajo na pripravo strateških načrtov in dokumentov. POROČILO: Načrtovana aktivnost je bila uspešno opravljena. Skozi leto smo imeli več srečanj z turističnimi deležniki. Prav tako smo deležnike tudi osebno nagovarjali in z njimi redno komuniciramo. Deležniki so bili vključeni v procese načrtovanja pri kreiranju nove prihajajoče strategije razvoja turizma v občini Postojna, prav tako pa jih

Špela Peric;

01-01-2023 / 500 111
31-12-2023

zaprošamo za mnenja pri razvoju novih turističnih produktov.

Upravljanje turističnega obiska

1.11 Spremljanje zadovoljstva obiskovalcev

A. Spremljanje zadovoljstva obiskovalcev ✓

Redno spremljanje zadovoljstva obiskovalcev preko anket, pri največjih turističnih atrakcijah v destinaciji in v turistično informacijskih centrih.

POROČILO: Spremljanje zadovoljstva obiskovalcev se redno meri z anketami in pogovorom, ko obišejo naš Turistično informacijski center skozi celo leto.

Špela Peric;

01-01-2023 / 3000 120
31-12-2023

Zakonska in etična določila

1.19 Korupcija

A. Etični kodeks ✓

Podpis novega etičnega kodeksa (obstoječi dokument je iz leta 2019) s strani vseh zaposlenih na OE Turizem in direktorice Zavoda Znanje Postojna.

POROČILO: Etični kodeks smo v letu 2023 obnovili in ga tudi prilagamo. Prav tako je podpisan s strani vseh zaposlenih OE Turizem, direktorice Zavoda Znanje in nosilca Zelenega ključa.

Špela Peric;

01-01-2023 / 0 4
31-12-2023

2. Narava in krajina

No tasks planned

3. Okolje in podnebje

Energija, trajnostna mobilnost in podnebne spremembe

3.13 Nižanje emisij iz prometa od turističnih potovanj

A. Izvajanje strategije merjenja in minimiziranja ogljičnega odtisa ✓ ;
 NAČRTOVANO: V letu 2021 smo v sklopu projekta LIFE17 IPC/SI/000007 – LIFE IP CARE4CLIMATE, v sodelovanju z Umanotero in društvom Focus, pripravili NAČRT ZA PILOTNO MERJENJE OGLJIČNEGA ODTISA oz. STRATEGIJO MERJENJA IN MINIMIZIRANJA OGLJIČNEGA ODTISA ciljnih skupin obiskovalcev. Še naprej bomo izvajali skupaj z zunanjimi strokovnjaki OZAVEŠČANJE prebivalcev, turističnega gospodarstva in obiskovalcev o podnebnih spremembah in njihovih vplivih ter ukrepih za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Izvajalo se bo OZAVEŠČANJE turističnih ponudnikov o načinih spodbujanja obiskovalcev k nizko-ogljicnemu ravnanju. REALIZIRANO: Spletni seminar – pilotni načrt merjenja ogljičnega odtisa (maj 2022) Zaposleni na OE Turizem smo skupaj z Umanotero predstavnikom STO-ja, turističnim ponudnikom in turističnim destinacijam predstavili pilotni načrt merjenja ogljičnega odtisa, kot primer dobre prakse. • Destinacija Postojna je bila prva v Sloveniji, ki je izračunala ogljični odtis, kar je podlaga za še aktivnejše ukrepanje o ozaveščanju pomembnosti trajnostne mobilnosti. Izsledke iz raziskave smo redno in dosledno objavljali v različnih medijih: - FB profil Visit Postojna - FB prosil Občina Postojna - FB profil Care4Climate in Umanotera - lokalni časopis Preprih, maj 2022 - spletna stran Vist Postojna - spletna stran Občine Postojna

01-01-2022 / 0 60
 31-12-2022

3.14 Trajnostna mobilnost

A. Mehka mobilnost - projekt ✓
 Ena najbolj "problematičnih" točk v zvezi s preobremenjenostjo prometa je druga največja turistična atrakcija v destinaciji, Predjama in okolica

Špela Peric;

01-05-2022 / 24614 220
 30-04-2024 4

Predjamskega gradu. Občina Postojna je zato skupaj s partnerji (Ipop - inštitut za politiko prostora, Postojnska jama, Občina Strand Norveška) pristopila k trajnostnemu projektu Predjama Sustainable. Občina Postojna želi zmanjšati motorizirani promet na širšem območju občine in s tem prispevati k blaženju podnebnih sprememb. Ena od lokacij, kjer je še potrebna rešitev, je območje Predjama, priljubljena turistična lokacija, katere obisk se je v zadnjih 10 letih potrojil. Zaradi premajhnega števila parkirnih mest, širjenja turistične ponudbe in večjega števila gostov/obiskovalcev je tu na vrhuncu turistične sezone pravi parkirni kaos. Občina in Postojnska jama potrebujeta rešitev, kako bi ta problem rešili (zmanjšali število osebnih vozil na lokaciji brez zmanjšanja obiska). Glavni cilj projekta je prispevati k blaženju podnebnih sprememb s pripravo mobilnostnega načrta in pilotno izvedbo ključnih ukrepov, s čimer bomo neposredno prispevali k outputu programa (Izboljšano upravljanje trajnostne mobilnosti). **POROČILO:** Aktivnost je bila uspešna, saj smo v sodelovanju z Občino Postojna uspešno pridobili shuttle, ki so povezali relacijo železniška postaja - center mesta - Postojnsko jamo in Predjamski grad. Na ta način smo številčno zmanjšali dostop v Predjamo z avtomobili, saj so se obiskovalci poslužili shuttlov in s tem zmanjšali onesnaženost, ne da bi se obisk zmanjšal. S strani Ipop-a je bil napisan mobilnostni načrt k boljši izkušnji v Predjami. Na podlagi slednjega naj bi se izvajale dolgoročne aktivnosti za zmanjševanje prometa v Predjamo. Tudi naša enota se skozi spodbujanje in promocijo trajnostne mobilnosti trudi ozaveščati obiskovalce o pomenu trajnostne mobilnosti in posluževanju obstoječih možnosti na destinaciji.

3.18 Učinkovita izravnava ogljičnega odtisa

A. Uresničevanje načrta za strategijo merjenja in minimiziranja ogljičnega odtisa ✓

01-01-2022 / 0 60
03-12-2022

NAČRTOVANO: V letu 2021 smo v sklopu projekta LIFE17 IPC/SI/000007 – LIFE IP CARE4CLIMATE, v sodelovanju z Umanotero in društvom Focus, pripravili NAČRT ZA PILOTNO MERJENJE OGLJIČNEGA ODTISA oz. STRATEGIJO MERJENJA IN MINIMIZIRANJA OGLJIČNEGA ODTISA ciljnih skupin obiskovalcev. Še naprej bomo izvajali skupaj z zunanjimi strokovnjaki OZAVEŠČANJE prebivalcev, turističnega gospodarstva in obiskovalcev o podnebnih spremembah in njihovih vplivih ter ukrepih za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov. Izvajalo se bo OZAVEŠČANJE turističnih ponudnikov o načinih spodbujanja obiskovalcev k nizko-ogljicnemu ravnanju. REALIZIRANO: Spletni seminar – pilotni načrt merjenja ogljičnega odtisa (maj 2022) Zaposleni na OE Turizem smo skupaj z Umanotero predstavnikom STO-ja, turističnim ponudnikom in turističnim destinacijam predstavili pilotni načrt merjenja ogljičnega odtisa, kot primer dobre prakse. • Destinacija Postojna je bila prva v Sloveniji, ki je izračunala ogljični odtis, kar je podlaga za še aktivnejše ukrepanje o ozaveščanju pomembnosti trajnostne mobilnosti. Izsledke iz raziskave smo redno in dosledno objavljali v različnih medijih: - FB profil Visit Postojna - FB prosil Občina Postojna - FB profil Care4Climate in Umanotera - lokalni časopis Preprih, maj 2022 - spletna stran Vist Postojna - spletna stran Občine Postojna

4. Kultura in tradicija

No tasks planned

5. Družbena klima

Sodelovanje z lokalno skupnostjo

5.8 Osveščanje prebivalcev o trajnostnem turizmu

A. Obveščanje prebivalstva o trajnostnem turizmu ✓

Špela Peric;

01-01-2023 /
31-12-2023

0

88

Nadaljevali bomo, sedaj že z ustaljeno prakso, obveščanja prebivalstva o trajnostnem turizmu. Primarno preko lastnih kanalov (spletna stran in družbena omrežja). POROČILO: Prebivalci so vsakodnevno obveščeni o razvoju trajnostnega turizma na destinaciji preko naših družbenih kanalov (FB, instagram...), kot tudi spletnih strani Visit Postojna in Turizem Postojna. Izvajamo pa tudi številne aktivnosti (snemanje video prispevkov) preko katerih ozaveščamo vse ciljne skupine o razvoju trajnostnega turizma v Postojni

5.9 Prispevki deležnikov

<p>A. Dobrodelna akcija zbiranja prispevkov za drevesa ✓ ;</p> <p>NAČRTOVANO: V sodelovanju z Zavodom za gozdove bomo načrtovali, organizirali in izpeljali dobrodelno akcijo zbiranja finančnih sredstev in prispevkov za nakup in zasaditev dreves - z namenom dodatne ozelenitve destinacije (še posebej po žledu leta 2014, ki je spremenil vegetacijo in gozdove dodobra zdesetkal). V sklopu akcije bomo dali priložnost različnim ciljni javnostim (lokalnemu gospodarstvu, domačinom, tujim obiskovalcem naše destinacije, turističnemu gospodarstvu), da prispeva svoj delež pri "ozelenitvi" destinacije. V sklopu same akcije bomo seveda sproti informirali in ozaveščali različne ciljne javnosti o pomenu zdravih dreves, vegetacije in nasploh ekosistema turistične destinacije. DELNO REALIZIRANO: Realiziran je bil del o ozaveščanju in informiranju lokalnega prebivalstva o pomenu zdravih dreves, vegetacije in nasploh ekosistema turistične destinacije. Dogodek »Osupljiva pestrost dreves – spoznajmo najboljše sosede«, 7.5.2022 Vabilo na sprehod pod krošnjami postojnskih dreves in k sodelovanju v skupini »drevesni vedoželjci«. V sodelovanju z Društvom Drobnovratnik smo spoznali drevesne vrste, ki rastejo v mestu Postojna in izdelali seznam drevesnih vrst, ki rastejo v</p>	<p>01-01-2022 / 31-12-2022</p>	<p>0 100</p>
--	------------------------------------	--------------

Postojni. V okviru participatornega proračuna Občine Postojna za leto 2022 je bil izglasovan projekt Drevesa za prihodnost. Zato smo se usmerili na pomoč predlagatelju projekta, društvu Drobnovratnik, da se le ta učinkovito realizira. Projektni predlog »Drevesa v Postojni – naši najboljši sosedi« je eden izmed izglasovanih projektov v okviru participativnega proračuna »Moja občina 2022/2023«, katerega realizacija je sicer predvidena v letu 2023, vendar, ker gre za kompleksnejši predlog, ki obsega tudi t.i. »mehke vsebine«, se je izvedba predvsem na račun angažiranosti Društva Drobnovratnik, predlagatelja projekta, že pričela. Danes so si predstavniki občinske uprave z direktorico Marino Rebec ter predstavnici Društva Drobnovratnik s predsednico Špelo Koblar Habič na čelu, ogledali primer dobre prakse v občini Kočevje. Občina Kočevje ni bila izbrana naključno, saj je z našo občino primerljiva tako po številu prebivalcev kot po pokritosti z gozdnimi površinami. Občina Kočevje je tudi ena redkih slovenskih občin, kjer so se problematike mestnega drevja lotili sistematično in celovito, z mislijo na prihodnost. Sestanek se je najprej odvijal v sejni sobi Občine Kočevje, nato pa nadaljeval s terenskim ogledom tako ureditve javnih zelenih površin, ogleda dreves, izvirne tipske urbane opreme kot otroškega igrišča. Udeležence sta prijazno sprejeli ga. Lili Štefanič, direktorica kočevske občinske uprave ter ga. Tanja Štajdohar, višja svetovalka za urejanje prostora, ki je podala veliko koristnih in uporabnih informacij glede izboljšanja stanja dreves v mestu. Izpostavljeno je bilo tudi konstruktivno sodelovanje s ključnimi deležniki in pravilen pristop ozaveščanja splošne javnosti, ki je ključnega pomena za zagotavljanje ohranjanja dreves v prihodnosti. Zbiranje prostovoljnih prispevkov ni bilo izvedeno, saj smo prepričani, da je bolj učinkovito, da občani sodelujejo z idejami in se udeležujejo delavnic ter ogledov dobrih praks, kot pa darujejo denar.

6. Poslovanje turističnih podjetij & komunikacija

Vključevanje turističnih podjetij

6.4 Raba vode v turističnih podjetjih

A. Ozaveščanje turističnega gospodarstva o pomenu implementacij ukrepov za zmanjšanje rabe vode ✓	01-01-2022 / 31-12-2022	250	75
<p>NAČRTOVANO: Skupaj z javnim podjetjem Kovod Postojna, vodovod, kanalizacija, d.o.o., ki že sedaj zelo poglobljeno in učinkovito komunicira ter demonstrira ukrepe za zmanjševanje rabe vode bomo pripravili različne prispevke in ukrepe, ki jih bomo preko medijev in na terenu predstavljali turističnemu gospodarstvu, z glavnim namenom ozaveščanja o pomenu implementacij ukrepov za zmanjšanje rabe vode ter spodbujanju obiskovalcev vode, da naj pijejo vodo iz pipe. DELNO REALIZIRANO: Turistično gospodarstvo neprestano nagovarjamo k temu, da spodbujajo obiskovalce, da pijejo bodo iz pipe. Precej ponudnikov nastanitev je ukrepe že ponotranjilo in ima po svojih nastanitvah trajnostne napise, ki nagovarjajo goste k pitju vode iz pipe.</p>			

6.5 Ravnanje z odpadki v turističnih podjetjih

A. Ozaveščanje turističnih ponudnikov o pomembnosti zmanjševanja količin trdnih odpadkov ✓	01-01-2022 / 31-12-2022	0	50
<p>NAČRTOVANO: V sklopu projekta LIFE17 IPC/SI/000007 – LIFE IP CARE4CLIMATE bomo pripravili različne prispevke, ki bodo temeljili predvsem na primerih dobrih praks ravnanja za zmanjševanje količin trdnih odpadkov - s poudarkom na plastični embalaži in konkretnimi primeri kako lahko sami turistični ponudniki zmanjšajo količino odpadkov. Ozaveščanje in komunikacija bo potekalo preko spletne strani Visit Postojna in občinske</p>			

spletne strani. Vse vsebine bodo prosto dostopne različnim ciljnim javnostim.
REALIZIRANO: Na spletni strani Visit Postojna - Moja Zelena občina - so zbrane ideje in predlogi, s poudarkom na plastični embalaži in konkretnimi primeri kako lahko sami turistični ponudniki zmanjšajo količino odpadkov.

6.9 Kodeks za turistične vodnike, agencije in organizatorje potovanj

A. Etični kodeks za turistične vodnike Zeleni kras ✓

Skupaj z RDO Zeleni Kras bomo pripravili Kodeks za turistične vodnike Zelenega krasa, ki bo seveda temeljil na nacionalnem kodeksu in zajemal specifične naše destinacije Zeleni kras. POROČILO: skupaj z RDO-jem smo pripravili kodeks za turistične vodnike Zelenega krasa. Z njim želimo izpostaviti pomembno vlogo, ki jo imajo turistični vodniki in ponudniki izletov v skupnostih, v katerih delujejo. Vodniki neposredno komunicirajo z obiskovalci in igrajo pomembno vlogo pri določanju, kam obiskovalci gredo, kaj počnejo in kako se obnašajo na destinaciji. Kodeksu, ki je prilagojen destinaciji Zeleni kras, so s svojim podpisom dali veljavo tudi župani vseh primorsko-notranjskih občin.

Špela Peric;

01-01-2023 /
31-12-2023

200

60